

Dokument s plenarne sjednice

B9-0139/2023

13.2.2023

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjava Vijeća i Komisije
u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika
o godini dana ruske invazije i ratne agresije na Ukrajinu
(2023/2558(RSP))

Pedro Marques, Tonino Picula, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Sven Mikser, Thijs Reuten, Juozas Olekas, Pina Picierno
u ime Kluba zastupnika S&D-a

**Rezolucija Europskog parlamenta o godini dana ruske invazije i ratne agresije na
Ukrajinu
(2023/2558(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o ruskoj ratnoj agresiji na Ukrajinu, osobito onu od 1. ožujka 2022. o ruskoj agresiji na Ukrajinu¹, od 19. svibnja 2022. o borbi protiv nekažnjavanja ratnih zločina u Ukrajini² i od 19. siječnja 2023. o uspostavi suda za zločin agresije nad Ukrajinom³,
 - uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 9. veljače 2023.,
 - uzimajući u obzir brojne izjave i očitovanja visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o ruskoj ratnoj agresiji,
 - uzimajući u obzir Povelju Ujedinjenih naroda,
 - uzimajući u obzir Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda (MKS),
 - uzimajući u obzir Ženevske konvencije,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da u skladu s Poveljom UN-a i načelima međunarodnog prava sve države imaju jednak suverenitet i u svojim se međunarodnim odnosima moraju suzdržavati od prijetnje silom ili upotrebe sile na štetu teritorijalne cjelovitosti ili političke neovisnosti bilo koje države;
- B. budući da je 24. veljače 2022. Ruska Federacija pokrenula ratnu agresiju na Ukrajinu; budući da nastavlja uporno kršiti načela Povelje UN-a napadima na suverenitet, neovisnost i teritorijalnu cjelovitost Ukrajine te očito i grubo kršiti međunarodno humanitarno pravo, kako je utvrđeno Ženevskim konvencijama iz 1949.;
- C. budući da je Opća skupština UN-a u svojoj rezoluciji od 2. ožujka 2022. rat Rusije protiv Ukrajine proglašila činom agresije kojim se krši članak 2. stavak 4. Povelje UN-a te da je u svojoj rezoluciji od 24. ožujka 2022. zatražila od Ruske Federacije da odmah prekine neprijateljsko djelovanje protiv Ukrajine;
- D. budući da je Međunarodni sud 16. ožujka 2022. naložio Ruskoj Federaciji da odmah obustavi svoje vojne operacije na državnom području Ukrajine;
- E. budući da je tužitelj Međunarodnoga kaznenog suda 2. ožujka 2022. otvorio istragu o

¹ SL C 125, 18.3.2022., str. 2.

² Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0218.

³ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2023)0015.

stanju u Ukrajini; budući da Međunarodni kazneni sud, nakon dvaju *ad hoc* podnesaka Ukrajine, ima nadležnost za ratne zločine, zločine protiv čovječnosti i zločin genocida počinjene na teritoriju Ukrajine od studenoga 2013., ali u toj situaciji nema nadležnost za zločin agresije, kako je definiran u članku 8.a Rimskog statuta, jer ni Ukrajina ni Ruska Federacija nisu ratificirale Rimski statut i njegove izmjene povezane sa zločinom agresije; budući da EU stoga podupire uspostavu posebnog suda za zločin agresije;

- F. budući da je Opća skupština UN-a u svojoj Rezoluciji od 14. studenoga 2022. uvažila činjenicu da Ruska Federacija mora odgovarati ne samo za sva kršenja međunarodnog prava u Ukrajini ili protiv nje nego i za zločin agresije kojim krši Povelju UN-a; budući da je pozvala na uspostavu međunarodnog mehanizma za obeštećenje te naknadu za gubitke i ozljede, kao i na uspostavu registra za dokumentiranje dokaza i zahtjeva;
 - G. budući da je EU, kao odgovor na rusku ratnu agresiju na Ukrajinu, donio devet paketa sankcija protiv Ruske Federacije, pružio humanitarnu pomoć Ukrajini, prihvatio milijune izbjeglica iz Ukrajine i iskazao potporu ukrajinskom narodu i njihovu vodstvu priznavanjem europske perspektive Ukrajine i odobravanjem statusa zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u;
 - H. budući da, unatoč širokoj međunarodnoj osudi ratne agresije na Ukrajinu, rusko političko i vojno vodstvo, uz potporu redovne vojske i pomagača koje podupire država, kao što je skupina Wagner, nastavlja terorizirati ukrajinski narod neselektivnim napadima na stambena područja i civilnu infrastrukturu, ciljanim napadima na ključnu infrastrukturu radi onemogućavanja pristupa osnovnim uslugama kao što su voda i električna energija, prisilnom deportacijom i posvojenjem, masovnim ubojstvima, mučenjem i silovanjem;
- 1. ponovno potvrđuje neupitnu solidarnost s narodom Ukrajine, u kojoj su u godini dana od početka ruske ratne agresije na tu zemlju izgubljeni brojni ljudski životi i domovi, uz neizdrživu ljudsku patnju, no i dalje pokazuje iznimnu hrabrost i otpornost u borbi za pravo na slobodu i osobnu sigurnost, kao i poštovanje svojih temeljnih sloboda te demokratskih i ljudskih prava;
 - 2. izražava odlučnost da pomogne ukrajinskom narodu da zadrži duh otpornosti i vjeru u bolje sutra kada će zavladati mir u Ukrajinu i Europi, kada nijedan dio ukrajinskog teritorija neće biti pod ruskom okupacijom te se nijedan ukrajinski ili drugi građanin neće osjećati u opasnosti ili pod napadom zbog želje za životom u miru, sigurnosti i blagostanju te uz poštovanje europskih vrijednosti i načela;
 - 3. ponavlja osudu ratne agresije Rusije na Ukrajinu i zahtijeva da Ruska Federacija smjesta, potpuno i bezuvjetno prekine napade na stambena područja i civilnu infrastrukturu, da prekine sve vojne aktivnosti u Ukrajinu, povuče sve vojne i posredničke snage i vojnu opremu s cijelog međunarodno priznatog teritorija Ukrajine, da okonča prisilne deportacije ukrajinskih civila i pusti na slobodu sve pritvorene Ukrajince;
 - 4. zahtijeva da Ruska Federacija trajno prestane kršiti ili ugrožavati suverenitet, neovisnost i teritorijalnu cjelovitost Ukrajine; uvažava mogućnost da su prethodni činovi agresije Ruske Federacije na Ukrajinu, posebno nezakonito pripojenje Autonomne Republike Krima i grada Sevastopolja u ožujku 2014. i destabilizacija istočne Ukrajine, dio iste

aktualne ruske politike agresije, koja je tada osuđena i sankcionirana, ali nije uspješno zaustavljena;

5. smatra da je ruska ratna agresija na Ukrajinu napad ne samo na jednu suverenu zemlju nego i na načela i mehanizme suradnje i sigurnosti u Europi, kao i na međunarodni poredak utemeljen na pravilima, kako je utvrđen u Povelji UN-a;
6. ponavlja da Ruska Federacija, kao stalna članica Vijeća sigurnosti UN-a, snosi posebnu odgovornost za održavanje mira i sigurnosti; stoga naglašava da međunarodna zajednica ne može ustuknuti pred ruskom agresijom na Ukrajinu kojom se krši međunarodno pravo jer bi se time dodatno ugrozio međunarodni poredak utemeljen na pravilima;
7. poziva EU, njegove države članice i njihove međunarodne partnere da poduzmu učinkovitije političke, vojne i diplomatske korake kako bi se okončala ruska ratna agresija; ustraje u tome da se svako mirno rješenje rata mora temeljiti na potpunom poštovanju neovisnosti, suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti Ukrajine, načelima međunarodnog prava, odgovornosti za ratne zločine, zločine protiv čovječnosti i zločin agresije te na ruskoj odšteti Ukrajini; poziva EU i njegove države članice da u međuvremenu aktivno podupiru diplomatske napore međunarodnih organizacija, kao što je Međunarodna agencija za atomsku energiju, koja je predložila uspostavu zone nuklearne sigurnosti i zaštite oko ukrajinske nuklearne elektrane u Zaporiziji, koja je trenutačno pod nezakonitom okupacijom Rusije;
8. poziva potpredsjednika Komisije / visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) te države članice i njihove diplomatske službe da nastave što tješnje i intenzivnije surađivati s međunarodnim partnerima kako bi se povećalo jedinstvo međunarodne zajednice u osudi i borbi protiv ruske ratne agresije te u utvrđivanju odgovornosti za ratne zločine, zločine protiv čovječnosti i zločin agresije;
9. ističe da namjerni napadi Ruske Federacije na civilno stanovništvo Ukrajine, uništavanje civilne infrastrukture, namjerno korištenje silovanja kao ratnog oružja, deportacija tisuća ukrajinskih građana na državno područje Ruske Federacije, među ostalim kroz takozvane filtracijske logore, prisilni premještaj i posvajanje ukrajinske djece te druga teška kršenja ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava predstavljaju teroristička djela protiv stanovništva Ukrajine i da predstavljaju ratne zločine za koje svi počinitelji moraju odgovarati;
10. u potpunosti podržava istragu tužitelja Međunarodnog kaznenog suda o stanju u Ukrajini i navodnim ratnim zločinima, zločinima protiv čovječnosti i genocidu; apelira na Ukrajinu da ratificira Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda i njegove izmjene te da službeno postane članica Međunarodnog kaznenog suda kako bi se podržali međunarodni napor za utvrđivanje odgovornosti za teške međunarodne zločine; poziva EU da uloži dodatne diplomatske napore s ciljem poticanja ratifikacije Rimskog statuta i svih njegovih izmjena na globalnoj razini;
11. ponovno poziva na uspostavu posebnog suda za istragu i kazneni progon zločina agresije koje je vodstvo Ruske Federacije počinilo nad Ukrajinom; ponovno poziva Komisiju, Vijeće i ESVD da preuzmu vodeću ulogu u uspostavi tog posebnog suda i da pruže svu potrebnu političku, financijsku i praktičnu potporu; pozdravlja najavljenu

uspostavu Međunarodnog centra za kazneni progon zločina agresije nad Ukrajinom, koji će podupirati tekuće napore zajedničkog istražnog tima i koji će imati sjedište u Haagu, što je prvi konkretan korak prema uspostavi posebnog suda;

12. poziva EU i njegove države članice da na sve moguće načine nastave pomagati Ukrajini u vidu vojne i političke potpore te humanitarne, gospodarske i financijske pomoći;
13. uvažava činjenicu da je prva godišnjica početka ruske ratne agresije na Ukrajinu pokazatelj da dosad uloženi napori nisu bili dovoljni za okončanje agresije; stoga poziva da se aktualni pristup koji počiva na postupnosti zamijeni odlučnijim pristupom;
14. ističe da je vojna potpora Ukrajini odgovor na rusku ratnu agresiju na Ukrajinu i rusko kršenje međunarodnog prava i Povelje UN-a te da je cilj te potpore zaustaviti uporna kršenja neovisnosti, suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti Ukrajine koja traju od 2014.; pozdravlja činjenicu da je 2. veljače 2023. donesen sedmi paket mjera pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći i potiče Vijeće da nastavi i, prema potrebi, poveća pomoći Ukrajini u okviru tog instrumenta ne samo u pogledu količine nego i učestalosti;
15. ponovno potvrđuje potporu pružanju vojne pomoći Ukrajini dokle god to bude potrebno; uvažava napore koje su države članice uložile u pružanje vojne potpore, a potpredsjednik Komisije / visoki predstavnik Unije u koordinaciju te potpore kako bi se Ukrajini omogućilo da ostvari svoje legitimno pravo na samoobranu od ruske ratne agresije; ponovno poziva države članice da svejedno znatno povećaju i ubrzaju svoju vojnu potporu kako bi se Ukrajini omogućilo ne samo da se brani od ruskih napada nego i da ponovno stekne potpunu kontrolu nad cijelim svojim međunarodno priznatim teritorijem; poziva države članice, SAD, Ujedinjenu Kraljevinu i Kanadu da brzo ispune svoje obećanje da će Ukrajinu opremiti modernim borbenim tenkovima; naglašava važnost održavanja bliske koordinacije i jedinstva među ukrajinskim saveznicima u pogledu analize ključnih zahtjeva ukrajinskih vlasti za teško naoružanje i napredne sustave protuzračne obrane;
16. poziva Vijeće da nastavi s politikom sankcija protiv Ruske Federacije te da pritom prati, preispituje i pojačava djelotvornost i učinak te politike; poziva Komisiju i države članice da osiguraju brzu provedbu i strogu primjenu svih sankcija; poziva Vijeće da do kraja veljače 2023. donese deseti paket sankcija, da znatno proširi područje primjene sankcija, osobito onih za gospodarstvo i energetski sektor u vidu zabrane uvoza fosilnih goriva i uranija iz Rusije te onih protiv konkretnih osoba i subjekata, te da sankcionira sve osobe povezane s takozvanom skupinom Wagner i drugim naoružanim skupinama, paravojnim postrojbama i pomagačima koje financira Rusija, uključujući one koji su aktivni na okupiranom teritoriju Ukrajine; poziva sve države članice da ostanu ujedinjene u svojem odgovoru na rusku ratnu agresiju na Ukrajinu, a sve zemlje kandidatkinje i potencijalne kandidatkinje za članstvo u EU-u da se usklade s politikom sankcija EU-a; poziva Vijeće da skupinu Wagner uvrsti na Unijin popis osoba, skupina i subjekata povezanih s terorističkim djelima (Unijin popis terorista);
17. pozdravlja stupanje na snagu embarga EU-a na rusko dizelsko gorivo i druge rafinirane naftne proizvode, kao i donošenje dvojnih gornjih granica EU-a i skupine G7 za ruske naftne derivate: jednu za one kojima se trguje uz premiju i drugu za one kojima se

trguje uz diskont u odnosu na cijenu sirove nafte; ponavlja već davno izneseni poziv Vijeću da Ruskoj Federaciji nametne potpuni embargo na energiju;

18. poziva Vijeće da se sustavno pozabavi pitanjem zaobilaženja sankcija te da doneše i strogo primjeni restriktivne mjere na sve subjekte koji olakšavaju zaobilaženje sankcija ili koji ruskom vojnom aparatu osiguravaju vojnu tehnologiju i opremu te tehnologiju i opremu s dvojnom namjenom; osim toga, poziva Komisiju da žurno predstavi zakonodavni prijedlog za okvir sankcija usmјerenih na korupciju i da doneše ciljane sankcije protiv pojedinaca odgovornih za korupciju na visokoj razini u Rusiji i Bjelarusu;
19. svjestan je da djelotvorne sankcije protiv Ruske Federacije i priljev milijuna izbjeglica koji zbog ruske ratne agresije bježe iz Ukrajine dovode do neizbjježnih gospodarskih i socijalnih izazova u čitavom EU-u i njegovim državama članicama; poziva na donošenje kompenzacijskih mjera i iznalaženje alternativnih kanala za nabavu robe i energije kako bi se ublažili ti negativni učinci, kao i na uvođenje djelotvornih mjera protiv neprihvatljivih špekulacija kojima se stanje dodatno pogoršava;
20. naglašava da je važno da se preuzete obveze u pogledu makrofinancijske pomoći nastave brzo provoditi u djelo i da se potpuno poštuju relevantni uvjeti za njezinu isplatu;
21. poziva Komisiju da predloži zakonodavstvo kojim bi se omogućilo oduzimanje zamrznute privatne i državne ruske imovine u svrhu poslijeratne obnove Ukrajine;
22. poziva Komisiju i države članice da nastave pružati hitnu humanitarnu pomoć Ukrajini te poziva EU i Ukrajinu da koordiniraju odgovor na potrebe svih osoba koje su pobjegle od rata u Ukrajini i privremeno borave u državama članicama EU-a; naglašava potrebu da se posebna pozornost posveti položaju djece i žena, među ostalim pružanjem stručne pomoći osobama koje su pretrpjele psihološku traumu; stoga apelira na sve države članice, a osobito na Poljsku, da ukrajinskim ženama koje su pobjegle od rata i koje su žrtve silovanja ruskog agresora omoguće siguran i zakonit pristup pobačaju;
23. pozdravlja europske težnje ukrajinskog naroda i podsjeća da je budućnost Ukrajine u Europskoj uniji; poziva ukrajinske političke čelnike i vlasti da odlučno provode program reformi povezanih s EU-om, uzimajući u obzir prioritete koje je Komisija navela u mišljenju od 17. lipnja 2022. o zahtjevu Ukrajine za članstvo u EU-u;
24. ističe da se pristupanje EU-u mora odvijati u skladu s člankom 49. Ugovora o Europskoj uniji, na temelju poštovanja relevantnih postupaka i pod uvjetom da su ispunjeni utvrđeni kriteriji, posebno tzv. kriteriji iz Kopenhagena za članstvo u EU-u, te da se taj proces i dalje temelji na zaslugama te usvajanju i provedbi relevantnih reformi, posebno u području demokracije, vladavine prava, ljudskih prava, tržišnoga gospodarstva i primjene pravne stečevine EU-a;
25. apelira na ruski narod da ustanu protiv ratnih zločina i zločina protiv čovječnosti koje su u ime Ruske Federacije počinili vodstvo te zemlje i njihovi pomagači te da na taj način doprinese okončanju ruske ratne agresije na Ukrajinu; poziva Komisiju, ESVD i države članice da pojačaju potporu i suradnju s civilnim društvom, proturatnom oporborom i slobodnim medijima u Rusiji i iz Rusije te da nastave pružati zaštitu i privremeno

utočište Rusima koji su izloženi kaznenom progonu zbog toga što se protive režimu;

26. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi potpredsjedniku Komisije / visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica, Vijeću Europe, Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju te predsjedniku, vladi i parlamentu Ukrajine.